

Oppdatert: 10.okt 2011

Møte i Bibliografisk gruppe 5.oktober 2011

Sted: Abelsgate 5, 2.etasje, møterom 'Sirkuss' Tid: 10.00-16.00 Referent: Anne Munkebyaune	
Til stede:	Ketil Falck, Tove Aursøy, Gunnlaug Leiro, Gøril Hesstvedt, Frank Haugen Fra BIBSYS: Anne Munkebyaune
Forfall:	

20/2011: Godkjenning av dagsorden

Dagsorden ble godkjent uten endringer. Ketil Falck ble valgt til møteleder og Anne Munkebyaune til referent.

21/2011 : Referat fra forrige ordinære møte 2011-02-02

Referatet er godkjent i diskusjonsforum og lagt ut på nett.

Vi har hatt et ekstraordinært diskusjonsmøte den 8.juni 2011 hvor det ikke foreligger referat. Her ble ny registreringsklient demonstrert, og enkelte ting i forbindelse konvertering fra BIBSYS-MARC til MARC 21 ble diskutert.

22/2011 : Orienteringssaker

a) Revisjoner og anbefalinger fra Den Norske katalogkomite

Orientering fra siste møte(r) i DNK.

<http://www.nb.no/fag/kompetansesenter/kunnskapsorganisering/dnk/aktuelt>

Det foreligger ingen nye revisjoner som vi trenger ta hensyn til.

b) Endringer i OCLC/MARC 21

“040 Cataloging Source (NR)
New subfield value #e Description conventions (R)

If you are using your own descriptive conventions, enter the code local followed by a slash and either the MARC Organization Code or the OCLC Symbol of the institution.”

Flere nyheter finnes i Technical Bulletin som kommer ca en gang pr år, eller etter behov:
<http://www.oclc.org/support/documentation/worldcat/tb/260/default.htm>

23/2011 : Repeterbare klassifikasjonsfelt

Sak fra BIBSYS: I forbindelse med at UBO skal slå sammen sine bibkoder trenger BIBSYS å gjøre 087 og 082 repeterbare. Produkteier gjør oppmerksom på at alle klassifikasjonsfeltene vil bli gjort repeterbare med dette. Ellers gjøres det ingen endringer i feltene: \$a er fortsatt ikke repeterbar, mens \$b er repeterbar. Bibliotekene kan fortsatt bruke samme regler for registrering som de har fra før.

Anbefaling

Bibliografisk gruppe har ingen innvendinger mot å gjøre klassifikasjonsfeltene repeterbare.

Implementering: Iverksettes straks. Aktuelle felt i BIBSYS-MARC påføres (R) ved neste oppdatering.

24/2011 : Katalogiseringsregler

Sak fra BIBSYS: I kontrakten med OCLC er det ikke avklart om vi kan bruke de norske katalogiseringsreglene eller om vi må gå over til AACR2 i nytt ILS. Skal vi be om å få fortsette med de norske katalogiseringsreglene, eller skal vi vurdere AACR2?

Anbefaling

Bibliografisk gruppe anbefaler at fortsatt bruk av de norske Katalogiseringsregler må være et krav ved overgang til nytt ILS.

Implementering: De norske katalogiseringsreglene kan brukes i nytt ILS. Katalogiseringsreglene har fått kode "katreg" i MARC 21, felt 040 \$e (Description conventions)

25/2011 : Sesong av TV-serie

Sak fra Katvakt: Hvordan katalogisere DVD med en sesong av en TV-serie. Er dette å regne som del av et verk, og skal tittelen Sesong ... legges i 245 \$b eller 245 \$n? I bibliotekbasen er dette løst på ulike måter. Saken tok utgangspunkt i OBJEKTID: 04188308x

Anbefaling

Bibliografisk gruppe mener det må være riktigst å legge serietittelen i 245 \$a og Sesong ... i 245 \$n. Regelverket kan også åpne for å katalogisere objektet som hefte i flerbindsverk eller som heftemottak, men i valget av å legge tittelen Sesong ... i 245 \$n støtter vi oss blant annet på at eksemplere på denne praksisen også finnes i WorldCat.

26/2011 : Ny kode \$4 pat

Sak: Flere bibliotek ønsker åpenbart å lage bi-innførsel på korporasjon som bare har støttet en kongress eller en utgivelse økonomisk. Bi-innførsel på korporasjon med slik relasjon til dokumentet er i strid med BIBSYS-ANBEFALING 21.30E Bi-innførsel på korporasjon: BIBSYS sløyfer bi-innførsel når en korporasjon nevnt på framtreddende plass bare har støttet en kongress eller utgivelsen av et dokument økonomisk.

Anbefaling:

BIBSYS innfører Patron [pat] på listen over relasjoner.

Patron [pat] Use for a person or organization responsible for commissioning a work. Usually a patron uses his or her means or influence to support the work of artists, writers, etc. This includes those who commission and pay for individual works.

BIBSYS-vedtak og -avvik: 21.30E Bi-innførsel på korporasjon:

"BIBSYS sløyfer bi-innførsel når en korporasjon nevnt på framtreddende plass bare har støttet en kongress eller utgivelsen av et dokument økonomisk."

Endres til:

"Hvis ønskelig kan det lages bi-innførsel når en korporasjon nevnt på framtreddende plass bare har støttet en kongress eller utgivelsen av et dokument økonomisk. Bi-innførselen skal kodes med 'pat' i 710 \$4."

Implementering: Patron/Sponsor [pat] er tatt inn i listen over relasjoner. Tekst i BIBSYS-vedtak og -avvik 21.30E endres ved første oppdatering.

27/2011 : Praktisering av kode for relasjon

a) \$4 stl Storyteller/Forteller

Sak: Spørsmål fra Nasjonalbiblioteket om kode \$4 stl Storyteller/Forteller kan brukes på innlesere av lydbøker.

Anbefaling

Definisjonen på stl er slik: "Use for a person relaying a story with creative and/or theatrical interpretation."

Innlesing av trykt tekst må betraktes som en skapende tolkning. \$4 stl er riktig kode å bruke på innlesere av lydbøker.

Bibliografisk gruppe anbefaler å bruke koden. Det er korrekt å bruke den også der forfatteren selv leser.

Eksempel:

100 \$a Solstad, Dag \$d 1941- \$4 aut \$4 stl
500 \$a Lest av forfatteren

b) \$4 ctb Contributor/Bidragster brukt for 700 \$e medarb.

Sak: Spørsmål fra Nasjonalbiblioteket om bruken av kodene \$4 ctb Contributor/Bidragster og \$4 aut Author/Forfatter: "Tidligere, da vi brukte 700 \$e, registrerte NB ingen verdi for forfattere. Så hadde en bok 1-3 forfattere, ble det laget 100/700-innførsler uten \$e. Men: Hvis boka hadde fler enn 3 forfattere, og det dermed ble laget biinnførsel på førstnevnte i 700, registrerte vi alltid \$e medarb.

Vi har nå gått over til å bruke relasjonskoding i \$4, og har fortsatt å praktisere i henhold til \$e-praksisen. D.v.s at hvis det er flere enn 3 forfattere, får førstnevnte som det lages biinnførsel på, \$4 ctb. Er dette riktig?"

Anbefaling

Koden aut skal brukes for forfatter og medforfatter(e) og antallet medforfattere har ingen betydning. Fra definisjonen på aut: "... This term may also be used when more than one person or body bears such responsibility. UF Joint author"

Koden ctb skal ikke brukes på forfatter/medforfatter. Fra definisjonen på ctb: "... Do not use if the sole function in relation to a work is as author, editor, compiler or translator".

Det er altså ikke riktig å gi den første av flere enn tre forfattere kode \$4 ctb.

c) \$4 når illustratøren er hovedansvarlig

Sak: Spørsmål fra Nasjonalbiblioteket om praktisering av \$4 i tilfeller der det er samarbeid mellom tekstforfatter og illustratør. Skal illustratøren kodes \$4 aut i tilfeller der illustratøren er hovedansvarlig for verket. \$4 aut: "Use for a person or organization chiefly responsible for the intellectual or artistic content of a work, usually printed text. ..."

Anbefaling

Bibliografisk gruppe ser at definisjonene av kodene ikke gir tilstrekkelige retningslinjer for bruken av \$4 og vil vurdere å ta regler for bruk av \$4 inn i BIBSYS-MARC.

Generelt mener Bibliografisk gruppe at den koden som beskriver relasjonen mest presist er den som skal velges. Relasjonen skal fremgå av den bibliografiske beskrivelsen, og de relasjoner som fremgår av beskrivelsen skal tas med. En illustratør kodes 100 \$4 ill og ikke 100 \$4 aut selv om illustratøren er hovedansvarlig for verket.

Eksempler:

Illustratør er hovedansvarlig:

100 \$4 ill

Illustratør som også er tekstforfatter:

100/700 \$4 aut \$4 ill

Musikkverk med hovedinnførsel under komponisten:

100 \$4 cmp

28/2011 : I-analytter og årbøker

Sak fra Katvakt om "behov for å presisere retningslinjene i håndboka 'Registrering av I-analytter : brukerveiledning', når det gjelder lenking av enkeltbind av årbøker og I-analytter knyttet til disse."

Anbefaling

Aktuelle punkter i håndboka "Registrering av I-analytter" revideres:

Første kulepunkt på s. 6 får følgende ordlyd:

- *Artikler i periodika (tidsskrifter, årbøker, aviser) unntatt monografiserier:*

I-analytter lenkes til periodikaposten (ikke-fysisk nivå). Dette gjelder selv om heftet artikkelen står i er representert med egen post i basen, jf. Artikler i temahefter av tidsskrifter.

Siste kulepunkt (s. 6) får følgende ordlyd:

- *Artikler i monografiserier (heftene har egen hovedtittel):*

I-analytter lenkes til posten for monografien (fysisk nivå), jf. Artikler/kapitler i bøker.

Andre formuleringer i håndboken justeres i tråd med denne presiseringen.

Implementering: Teksten i håndboka endres som vedtatt ved neste oppdatering.

29/2011 : Bruk av MARC-felt 780 og 785

Sak fra Nasjonalbiblioteket: 780 og 785 er i dag forbeholdt løpende ressurser i BIBSYS. Metadataposter fra Biblioteksentralen inneholder 780/785-lenker for bokserier, trilogier osv. og denne informasjonen blir nå fjernet ved import til Bibliotekbasen. Bør bruken av 780 og 785 utvides til også å omfatte monografier?

Anbefaling

Bibliografisk gruppe mener at 780/785-lenker for bokserier, trilogier og lignende kan inneholde nyttig informasjon for brukerne, og at det kan

være grunn til å beholde dem ved import. En endring av bruken av lenkefeltene 780 og 785 ved import til Bibliotekbasen innebærer at vi også må gjøre tilsvarende endringer i katalogiseringspraksis.

Vi ønsker å avklare med OCLC om disse feltene kan brukes til fortsettelsesserier i det nye systemet. Hvis vi kan det, foreslår Bibliografisk gruppe å ta disse feltene i bruk til dette formålet.

30/2011 : Norla og BIBSYS

Norla (Senter for norsk skjønn- og faglitteratur i utlandet - Norwegian Literature Abroad) har kontaktet Nasjonalbiblioteket med ønske om samarbeid om en utvidet registrering av oversettelser av norske bøker. NB har katalogisert alle Norla-støttede oversettelser i Bibsys, men det er behov for å legge til noen opplysninger som det i dag ikke finnes felter for i Bibsys. Det som er aktuelt å gjøre i BIBSYS er å ta i bruk 765 for monografier, innføre nytt notefelt 536, og vurdere 263 (tentativ utgivelsesdato).

Anbefaling

Vi kontakter OCLC for å avklare bruk av 765 for monografier.

Notefeltet 536 anbefales innført i BIBSYS til bruk for noter 'Funding information'.

263 'Projected Publication Date' må avklares med OCLC hvis NB skal kunne bruke denne i det nye systemet.

31/2011 : Håndbok for bruk av metadata i norske forskningsarkiv

Bibliografisk gruppe har fått dokumentet Håndbok for bruk av metadata i norske forskningsarkiv til uttalelse. <http://www.cristin.no/open-access/metadata.html>

Anbefaling

Forslag skrevet av Ketil Falck ble vedtatt av Bibliografisk gruppe og blir levert BIBSYS for oversendelse til Cristin.

32/2011 : "Emneord for musikkdokument i EDB-kataloger"

Valg av felt for instrumenter (besetning) og komposisjonsform i OCLC/MARC 21. Det er behov for avklaring av hvordan bibliotekene har brukt feltene 652, 655 og 658 når det gjelder musikk.

Anbefaling

Verdier fra denne emneordslista er lagt inn i BIBSYS uten opplysning om hvor de er hentet fra. Den er angitt som en anbefaling, og vi kan derfor ikke gå ut fra at bare denne er brukt. Det kan også være andre termer

her som ikke stemmer med 'Emneord for musikkdokumenter'. Ved konvertering kan vi derfor ikke legge inn en \$2-verdi der hvor denne opplysningen mangler. Bibliotekene konsulteres for å avklare om de har brukt 'Emneord for musikkdokument' konsekvent uten emneord fra andre kilder. I så fall kan vi legge inn \$2-kode for disse. De andre må da konverteres som 'source not specified'.

33/2011 : BIBSYS-MARC 100/700 \$x u

100/700 \$x u er opprettet i BIBSYS-MARC for å generere utøver-indeks. Konvertering av "\$x u" til "\$e utøver" i OCLC/MARC 21 vil i noen tilfeller bli misvisende.

Anbefaling

Bibliografisk gruppe mener det er ok å konvertere '\$x u' til '\$e utøver'. I noen få tilfeller vil f.eks. 'produsent' o.a. få '\$e utøver', men vi ser ikke på dette som et stort problem.

34/2011 : Sorteringsfelt i BIBSYS

BIBSYS-MARC har sorteringsdelfelt mange steder, bl.a. i emneordsfeltene. Det er langt færre sorteringsmuligheter i MARC 21. Det er noen forskjeller i AACR2 og den norske versjonen (Katalogiseringsregler):

Standardtitler prf 25.3A og 25.3B i de respektive regelverkene: AACR2 fjerner foranstilt artikkel i de fleste tilfellene, og i langt flere tilfeller enn de norske katalogiseringsreglene.

Når det gjelder 'Navn-tittel' biinnførsler er det noen forskjeller i 21.30M i de respektive regelverkene, men det ser likevel ut til at også AACR2 kunne trenge mulighet for sortering av tittel-delen i 'Navn-tittel'-innførsler.

Når det gjelder korporasjonsnavn er reglene like.

'Alfabetisering/sortering : regler for norske bibliotek, Oslo 1985' sier i avsnitt 12 at foranstilte artikler som innleder et sorteringsfelt utelates vanligvis ved sortering.

Anbefaling

Problemet angår primært sortering av korporasjonsnavn og tittel-delen i 'Navn-tittel'-innførsler. Det er ingen ulikheter i AACR2 og de norske katalogiseringsreglene som tilsier at vi har andre behov enn de som bruker AACR2. Vi vil derfor ikke fremme forslag om endringer i OCLC/MARC 21. Sorteringsmuligheter for korporasjonsnavn og tittel-delen av 'Navn-tittel'-innførsler vil derfor falle bort i det nye systemet.

35/2011 : Flere enn tre med samme grad av ansvar

Er BIBSYS-praksis for registrering av dokumenter med flere enn tre med samme ansvar overførbar til nytt system? Jf. Sak: "2011/08 : 1.1F5: Mer enn 3 ansvarshavende med samme funksjon".

Anbefaling

Der hvor vi har 700... \$x f lages en 500-note ved konvertering til MARC 21. 500-noten blir utformet som 500 \$a Øvrige medarbeidere: <navnene til de som det er biinnførsel på i 700>. Ingenting vil erstatte \$x f i det nye systemet, men koden skal fortsatt brukes så lenge vi har det gamle systemet.

36/2011 : Migrering av data til nytt system

Diverse saker fra konverteringstabellen ble diskutert, men vi kom ikke gjennom hele .

Anne Munkebyaune gikk gjennom enkelte problemstillinger fra konverteringstabellen, bl.a. klassifikasjon og emneord. Det ble presisert at det er liten grad av muligheter for lokal bruk av klassifikasjonssystemer og emneord i det nye biblioteksystemet. OCLC anbefaler at mest mulig klassifikasjon og emneord blir liggende som fellesdata på de bibliografiske postene. Vi tror likevel det ikke er tilrådelig eller mulig å la alt ligge som fellesdata. Det blir nødvendig med en spørrerunde blant bibliotekene for å avklare hva de har registrert.

Kode for studentarbeider (008 \$b s) ser ut til å falle bort. Det finnes ingen tilsvarende muligheter for koding i MARC 21. Bibliotekene bør kanskje vurdere om noen studentarbeider bør kodes som 'h' eller 'd' siden noen av dem kan inngå som deler av høyere graders arbeid. Dette gjelder spesielt innen fagområdet medisin.

009 Lokale koder finnes det foreløpig ingen løsning for i det nye systemet. Det er svært få bibliotek som har registrert noe her som det er behov for å videreføre i det nye systemet. Det meste kan slettes. Det som gjenstår er ikke avklart.

37/2011 : Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.